

Asia: VN/29411/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotesektorisääntelyn uudistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tuotesektorisääntelyn uudistamisesta.

Puolustusministeriö kiinnittää hallituksen esitysluonnoksessa erityistä huomiota siihen, ettei siinä mainittu maanpuolustukseen liittyvien kysymysten taikka puolustukseen liittyvien tuotteiden asemaa suhteessa nyt esitettyyn.

Esityksen taustalla olevan olevan asetuksen (EU) 2024/2747 johdanto-osan kohdan 11 mukaan asetus ei saa vaikuttaa jäsenvaltioiden velvollisuuteen suojata kansallista turvallisuutta tai niiden toimivaltaan turvata muita keskeisiä valtion toimintoja liittyen valtion alueellisen koskemattomuuden varmistamiseen ja yleisen järjestyksen ylläpitämiseen. Niin ikään asetus ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden toimivaltaan koskien kansallista turvallisuutta ja puolustukseen liittyviä kysymyksiä. Samaisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdan alakohdan g mukaan asetusta ei sovelleta puolustukseen liittyviin tuotteisiin sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/43/EY (52) 3 artiklan 1 alakohdassa tai sellaisina kuin ne on määritelty jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti. Asetuksen 29 artiklan 7 kohdan mukaan komission ensisijaisiksi luokiteltuihin pyyntöihin ei saa sisältyä tavaroita, joiden tuotanto tai toimittaminen olisi vastoin jäsenvaltioiden keskeisiä kansallista turvallisuutta tai puolustusta koskevia etuja.

Esitetyn lain tarkoituksena on mahdollistaa unionin harmonisoituun tuotelainsäädäntöön kuuluvien tuotteiden nopea ja turvallinen markkinoille saattaminen poikkeuksellisissa kriisitilanteissa. Poikkeuksellisten kriisitilanteiden määritelmä itsessään pitää kuitenkin sisällään myös sellaiset tilanteet, joihin liittyy esimerkiksi sotilaallisen valmiuden kohottamista tai sotilaallista uhkaa.

Esitettyä lakia ei kuitenkaan sovelleta näissä tilanteissa. EU:lla ei muutoinkaan ole toimivaltaa puolustukseen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä, ellei jäsenvaltiot sitä nimenomaisesti ole sille delegoineet.

Edellä esitetyn perusteella puolustusministeriö pitää välttämättömänä sitä, että hallituksen esityksessä tehtäisiin selkoa esimerkiksi sen yleisperusteluissa tai säännöskohtaisissa perusteluissa tarkemmin siitä, ettei lakiesityksessä tarkoitetut tavarat koske puolustukseen liittyviä tuotteita eikä esitetty rajoita kansallista lainsäädäntövaltaa liittyen maanpuolustukseen ja kansalliseen turvallisuuteen. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan tämän esille tuominen on perusteltua myös kieleen liittyvien tulkinnallisten epäselvyyksien välttämiseksi sekä oikeusjärjestyksen sisällöllisen johdonmukaisuuden turvaamiseksi.

Palojärvi Pia
Puolustusministeriö

Lehtonen Outi
Puolustusministeriö